

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, péntek, 1907. november 22.

27. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZÁPÁRY, ADRIA-PALOTA.

Telefon 375. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron szívesen.

Hivatalos hirdetések 6 hasábról postáért 40 fillér.

A nemzet létérdeke.

„A Tengerpart“ kedves Dongójának mult-kori cikkére akarok válaszolni, melyben a visszavándorlókról csevegett s annyi tájékozottságot tanusított a kivándorlók ismerete körül, mint ha azok között nőtt volna fel. De mindekelőtt rátérek tulajdonképeni mondanivalómra, mely teljesen fedi Dongó álláspontját, t. i. nincsen visszavándorlás s a mód, melylyel a visszatelepítés nagy munkáját kezünkbe vesszük, nem megfelelő s legalább is nem vezet majd arra az eredményre, melyet ettől a vállalkozástól az illetékes faktorok remélnek.

Mindenekelőtt legyünk tisztában azzal, miért jönnek vissza most kissé nagyobb számmal magyarjaink s miért éppen Fiumén át. Ha megfigyeljük a visszavándorlókat, illetve vizsgálat tárgyává tesszük azt, hogy az illetők mely vonalon mentek ki Amerikába, látni fogjuk, hogy majdnem valamennyi már kimenetelekor a fiamei utirányt használta s így természetesen, hogy előnyös, ha visszajövetelük alkalmával az ismerős fiumei vonalon közvetlenül a magyar tengerpartra érkeznek.

A másik vonzerő, mely a kivándorlók nagy tömegét most Fiume felé csábítja, a Cunard-hajók nagy versenye, amely feltétlen befolyásolja a tengereszállítót utjának megválasztásában.

Az ok pedig, amiért visszajönnek, Amerikában keresendő. Az elnökválasztás nagy harcát megérik a nagy amerikai ipartelepek is, amelyek üzemüket megszorítva, munkásaik nagy részét elbocsátva, igyekeznek mennél nagyobb erővel a választás szolgálatába állani.

Ez a munkafőlöleg tehát minden elnökválasztás előtt előfordul s átmeneti jellegű. A felszabaduló munkástömeg ilyenkor szabad idejét felhasználja s visszatér, de nem azért, hogy otthon megtelepedjék, hanem hogy a választási harcok lezajlása után újból visszatérjen.

Igy tehát nem lehet visszavándorlást csinálni. Annak egészen más a módja! Igaz, hogy a munkaközvetítés a legnagyobb reményt nyújtja a telepítésnél, de csak akkor, ha annak a munkásnak képes azt a jövedelmet nyújtani, mely neki vagyonosodásra reményt ad. . . . Azt be kell ismernünk, hogy a mi kivándorló magyarjainkat nem a munkahiány hajtja ki, hanem a kapzsiság, a pénz, pénz . . . a pénz . . . a remény, hogy odakint könnyű munkával vagyont szerezhessen s csak akkor, amikor látja, hogy a szép keresetért keservesen kell megdolgozni, kap kedvet a munkához, de akkor is csak a pénzsóvárság az indítóok, amely őt munkára nógatja.

Visszatelepítésről természetesen csak akkor lehet szó, ha mi legalább is hasonló jövedelmet tudnánk biztosítani a visszaérkezőknek, mert 2—3 korona napszám, vagy féláru vasuti jegy, de még a „jótékony matiné“ sem fogják visszacsalogatni a mi emberünket, aki az amerikai viszonyokhoz szokott s e kedvezmények miatt esetleg le is mond a szülőföld lakásáról s erőt vesz honvágyán.

A megoldás módja nem ez. Hanem sze-

get-szeggel! Ha az amerikai munkaadók, gyárak, ipartelepek képesek munkásokat szerezni mindenféle eszközzel, akkor nekünk nem volna szabad a fiainkat visszacsalogatni bármily módon? Fogadjunk titkos ügynököket, esetleg olyanokat is, akikről itthon bebizonyosodott már, hogy értene az emberfogóshoz s esetleg már a törvényt is meggyűlt a bajuk e miatt. Tegyük jóvá e munkájukat s hogy üzleti oldala is legyen a dolognak, fejésként még jutalékot is adnák nekik. Csak aztán legyen mire visszacsalogatni magyarjainkat.

Az az óriási munka, melyet az Idegenforgalmi Vállalat a tisztviselőivel végeztet akkor, mikor a visszavándorlókkal kérdőíveket vesz fel s a munkaközvetítést ilyen módon óriási lépéssel előrevitte a megvalósulás felé, megbecsülhetetlen. Az adatok, melyeket ilyen módon nyerünk, megfizethetetlenek, de igyekezzünk ezeket az adatokat fel is használni, nehogy mint annyi minden más, elvesszen a minisztériumok irasztalaiban. Szervezni kell ennek alapján egy nagy hivatalt, amely nem csak a visszavándorlók, hanem azokkal a szervezendő amerikai ágensekkel is, de a hazai munkaadókkal állana összeköttetésben.

Ami a külföldi kikötőkben való visszavándorlókval való kérdőívek felvételét illeti, ezeket is feltétlenül meg kellene kezdeni, mert a visszaérkezők egy nagy százaléka mégis csak onnét kerül ki. Az összes külföldi hajókon mindenütt akad magyarul értő ember, aki a magyarországi illetőségükkel ezt a munkát elvégezné — kellő honorárium ellenében. A külföldi hatóságokkal a kormányknak kellene ez ügyben megállapodni s bizonyos, hogy a hajóstársaságok készséggel belemennének ebbe, annál is inkább, mivel mindegyiknek üzleti érdeke a visszavándorlás fejlesztése. Természetesen a munkaközvetítés anyagi áldozatokkal jár s ezzel tisztában is vannak az illetékes körök. Az áldozatok azonban nem olyan nagyok, hogy miattuk ez e munka megfenekeljék. A másik akció már sokkal kevesebb reménynyel kecsegtetheti a vele foglalkozókat. Tudniillik visszatelepítéséről illetve munkával való ellátásáról van szó, akiket itt Fiumében visszautasítanak, vagy akik időközben megmondják magukat s itthon maradnak, vagy utlevél hiány, vagy egyéb formalitások miatt, vagy nem elegendő a pénzük az utra, egyszóval ezeknek a száma évente felmegy 4—5000-re is, így ezek elhelyezése s munkával való ellátásának kötelezettsége szintén halaszthatatlan feladat volna. Az eredmény azért kétes, mert nem szívesen alkalmaz egy munkaadó sem olyan embert, akit itt trachoma vagy öregség, vagy más betegség miatt visszaküldtek az orvosok, vagy a kivándorlási hivatal. Azután meg ezek az összetört emberek, akik itt visszautasítottak, nem is mennek munkára, hanem itt rekednek Fiumében, vagy más kikötőkben próbálnak szerencsét, s elzúllanak vagy visszamennek szülőfalujukba.

Az államnak nagy kedvezményeket kellene adnia minden téren a munkakeresőknek

és munkaadóknak, szabad utazást azoknak, akik Fiuméből már elszereztek valahová, ugy-szintén portómentességet ugy a munkaközvetítő hivatalnak, mint azok részére, kik hozzá munka végett fordulnak.

Amerikában pedig érintkezésbe kellene lépni az ottani magyar egyesületekkel és lapokkal s ezekkel változva kellene terjesztetni azok a helyeknek a nevét és címét, ahol a visszaérkezőknek munkát biztosítanak s azokat a feltételeket s kedvezményeket, amelyek mellett az illető munka megkapható.

Természetesen ez a munka csendben és titokban volna kezelendő, mint minden ami a visszatelepítéssel összefüggésben van, mert az Egyesült államok mindenre képes diplomáciája megnehezíti ábrándjainknak a megvalósulását. Így azután reménykedhetnénk, hogy az Idegenforgalmi vállalat nehéz adatszertési munkája olyan eredményre vezet, melyet a kezdeményezők sem vártak volna visszatelepítési akció kezdetén.

Lányi Gyula.

Közös konyha Fiumében.

A Vasutas Szövetség fiumei kerülete csinálja.

A közös konyha intézményét az ország több városában meghonosították s a gyakorlat bebizonyította, hogy a mai drágaságban a polgárság ugy szabadul az anyagi gondoktól, ha minden téren szövetkezik. Ez a körülmény adott létet a fogyasztási szövetkezeteknek, amelyek mindenütt pompásan prosperálnak, olcsó és jó minőségű árut szolgáltatva a közönség rendelkezésére.

A közös konyha, amely amerikai eredetű intézmény, már nagyobb lépés a haladás felé. Ez nemcsak olcsóbb árut, hanem már olcsóbb élelmet is ad tagjainak. Mert a közös konyha nagy mennyiségben megvásárolja a tagja számára szükséges élelmi szereket, maga dolgoztatja fel azokat és készen adja át fogyasztóinak. A családokra nézve tehát megkönnyebbülést, a nőtlen emberekre nézve megtakarítást jelent a közös konyha.

A háziasszony nem kénytelen több és főzéssel bajlódni, nagyobb gondot fordíthat a család dolgaira, több idővel rendelkezik a gyermekek nevelésére. De kisorolná elő mindazokat az előnyöket, amelyek a közös konyha rendszerében rejlenek. Főlöleges itt újabb érvekkkel előhozakodni. A legfőbb argumentum itt az, hogy a közös konyha mindenütt bevált — be fog válni Fiumében is.

A Vasutasok Országos Szövetsége fiumei kerületének elnöke, Fodor Ármán vállalkozott most arra, hogy Fiumében közös konyhát létesítsen. Az ő buzgóságáról tesz bizonyosságot az a körülmény, hogy Fiumében számos jóléti intézmény áll fenn a vasutasok és az állami tisztviselők javára. Ő alakította a fogyasztási és hűs fogyasztási szövetkezetet, amely egy éven fenállása után körülbelül hatszázötven tagot számlál. Most a szövetség kebelében közös

konyha létesítésén fáradozik s már hozzá is átoit az elmunkálatokhoz.

A fiumei közös konyhát a többiek mint ájára tervezi. Hogy a megalakulás miképpen történt majd, egyelőre nem tudjuk. A tervező e nől még semmit sem árult el. Annyi azonban bizonyos, hogy a közös konyha meg fog alakulni rövid időn belül. A tervező nemsokára el készül az elmunkálatokkal s akkor alkalmunk lesz részletesen foglalkozni a dologgal. Egyelőre örömmel regisztráljuk ezt a hírt, amely bizonyosan nagy örömet fog kelteni Fiumében, ahol a drágaság egyre növekedik s a megélhetés mindinkább okoz gondot a kisebb jövedelemmel bíró családoknak.

A drágaságellenes bizottság Fiumében megalakult, de működése révén nem fognak javulni a megélhetési viszonyok. A város lakosságának a vasutasok példáját kell követnie.

Egy éven belül megmutatták, hogy az olcsó élelmiszereket és egyéb szükségleti tárgyakat tudnak szerezni, sőt még jó és olcsó húshoz is jutnak, most pedig a közös konyhával megkísérik a családok terheit könnyíteni. Ez a helyes irány, amelyet a drágaság ellen követni kell.

A visszavándorlási akció.

Matiné a visszavándorlókért. — Egy fiatal mágnás felolvasása. — Honmentés nagyban.

De azért növekszik a kivándorlás.

Semmiféle politikai szempont nem vezetett bennünket akkor, amikor megírtuk azt az igazságot, hogy visszavándorlás a szó tulajdonképpen értelmében nincsen, hanem van a meggazdagodott amerikai magyar állampolgárok, akiket ilyenkor karácsony közeledtével hazahajt látogatónak a hovágy, vagy a szülő rokonok utáni epekedés. De azt is hozzátettük, hogy ez a visszavándorlásnak vélt valami csak elősegíti a kivándorlást, mert a visszatérők vagy valamelyik rokonukat, vagy számos ismerősüket bírják rá, hogy szintén kivándoroljanak.

A mi álláspontunk helyességéről tesz most tanubizonyosságot az a tény, hogy azóta, hogy a visszavándorlók (nevezük a hazalátogatókat így) száma növekedett, határozottan növekedik a kivándorlás. A „Slavonia” gőzösön minden hely megtelt, sőt tudunkkal akadt volna az indulás napján még egy fél hajóra való kivándorló. Hol van tehát a sokat hirdetett eredmény?

Odafönt a fővárosban azért szent meggyőződésé vált, hogy a visszavándorlás fontos esemény. Bizonyítja ezt, hogy Kertész tanácsos az első transport után holmi munkaközvetítőre gondolt, de mihelyt lejött Fiuméba és itt a helyszínen tájékozódott a dolgok állása felől, azt a meggyőződést szerezte, hogy a munkaközvetítő hivatal egy hajitófát sem érne, ha működését Fiuméra terjesztenék ki.

Most pedig azt olvassuk, hogy a Tulipánszövetség matinéit rendez a visszavándorlók javára.

Ugy látszik nincsen tudomása arról, hogy a visszavándorlók erszénye telve dollárokkal, mikor a magyar földre lépnek s hogy azok gazdag, avagy jó módban levő emberek, akik nincsenek rászorulva a tulipánszövetség garasaira.

A visszavándorlók úgy hevenyében több pénzt tudnának talán összerakni, mint amennyi a matinéző társaság zsebeiben található. A fiatal mágnás hirdetett felolvasását bizonyosan megtapsolja az összegyűlt díszes társaság s ezzel azt hiszik, hogy elvégződött a honmentő munka s megmentették Magyarországot negyedszer.

Nagyon félünk azonban, hogy ez a honmentés olyan lesz, mint a tatárjárás után való, amikor a kiveszett lakosság helyébe Béla király idegenekkel volt kénytelen benépesíteni az országot.

A tatárok pusztítása talán nem volt nagyobb, mint a modern népvándorlás, amely hajóúti utakon történik. A kónikások nagyon kiszínezték az akkori eseményeket, a mai veszedelmet pedig igyekeznek kicsinyíteni. Pedig

mérhetetlenek azok a károk, amelyek az országot ennek következtében érik. Az állam alkotó magyar elem gyöngül s szabad tejeszkedési utat enged a nemzetiségeknek, amelyek pótolni tudják a kivándorlás okozta veszteségeket, így azután nem csuda, hogy nyakunkon a tatár, azaz a nemzetiségi kérdés. Ha a bajok orvoslásához hozzáláttak volna s nem kergették volna az országot pénzügyi válságokba, ma jobban állnánk s nem kellene tétlenül nézünk a nemzetiségek garázdálkodását.

A matiné nem mentik meg a hazát. A kiegyezésben biztosított magyar árulás, kvóta emelés, az adóterheknek növekedése, a létszámemelés, mind ijesztő, kétségbeesítő jövőnek a képét rajzolja elénk. Ezek a dolgok pedig nem alkalmasak arra, hogy a kivándorlást megakasszák. Legfeljebb megérlelik sok kétségbeesett polgárban azt a tervet, hogy az idegenbe induljon boldogulást keresni.

Dongó.

UJDONSÁGOK.

— A szervezett munkások és a mulatóhelyek zárórja. A fiumei szervezett munkások vezetői állást foglaltak a városi képviselőtestület által elfogadott mulatóhely záróra szabályzat dolgában. A munkások megvitatta a szabályzatot levelet intéztek a polgármesterhez, mint a representanza elnökéhez, kérve, hogy több módosítást tegyenek a szabályzatban. A szervezett munkások a következő módosításokat kívánják: a) az ostériákat semmiféle körülmények között nem szabad 10 óráig tartva hagyni. b) a kávéházak közül csak három maradhat egész éjjel nyitva. c) Valamennyi kávéházban este 10 óra után tilos a szeszes italok árusítása. d) Morális szempontból betiltandó valamennyi chantant kávéház, e) a szeszes italokat árusító üzleteket reggel 8 órakor kell nyitni és este 8 órakor zárni. f) Nyilvános mulatóhelyekben tiltsák meg a szeszes italok árusítását. A levelet azután így folytatják: Ezek a mi kívánságaink s ön polgármester ur s önök tisztelt városatyák nemes és humánus munkát végeznek, ha ezeket elfogadják. A proletárságnak legnagyobb ellensége az alkohol. Támogassák önök tisztelt városatyák a munkásságot az alkohol ellen vívott humánus harcában. Azok kevesen vannak, akik a sovány pénzre és a munkásság lelki üdvösségére spekulálnak, cselekedjenek, cselekedjenek ésszel: mi ezek vagyunk. Aláírva a nyomdászszakszervezet nevében Pillin R., a könyvkötők Jambor Albert, ácsok Berton G., kőművesek Galdini N., a kikötőmunkások Duplicar B., kereskedelmi segédmunkások Tuppig M., famunkások Lizzul J., pékek Luzzarig, fémmunkások Munari A., a társadalom tudományi kör nevében pedig Giavnik F. — Itt említjük meg, hogy a pálinka mérők is tiltakoztak az új szabályzat ellen, természetesen a maguk érdekében s a zárórának meghosszabbítását kérve.

— A pénzügyi bizottság ma délután 6 órakor Smoquina A. F. elnöklésével ülést tart, amelyen a Villa Giuseppe megvásárlását és a Voloscai ut csatornázásának tervét fogják tárgyalni.

— A drágaságellenes bizottság első ülése. Tegnap délután 6 órakor, a polgármester elnöklésével tartotta első ülését a most alakult drágaságellenes bizottság. Elsősorban is megállapította a bizottság, hogy nehéz feladatok megoldására vállalkozott s ebben a munkájában szüksége van a helyi sajtó támogatására. Ezután megvitatták a részletes programot és sok mindenféléről esett szó. A husz drágaság, a kenyér árának emelkedése s a halárak magassága ellen mi legyen a teendő. Ezek mind érdekes eszméket hoztak felszínre, amelyek azonban csak tervek maradnak s a mi meggyőződésünk az, hogy a drágaságellenes bizottság nem fogja egy fillérrel sem olcsóbbá tenni az élelmiszereket.

— Iparvágányok Fiumében. A fiumei magyar olajipar részvénytársaság és a Hungaria magyar növényolajgyár és finomító részvénytársaság iparvágányokat építenek gyártelepeik céljaira. Mindkét vágány közigazgatási bejáratát holnap, pénteken tartják meg.

— Eljegyzés. Dinczer máv. raktárnok eljegyezte Vitojević Darinka kisasszonyt Belovarról.

— Érkező hajók. Vasárnap várják ide a „Paddington” angol gőzöst, amely 5000 tonna szén hoz Angliából a Magyar általános hitelbank részére. A „Luzon” angol gőzös ugyanakkor 5600 tonna szénrel érkezik kikötőnkbe. A szállítmány a helybeli Braun Bernát és Társa cégnek szól.

— A kivándorlási meghatalmazottak. A belügyminiszter tudvalevőleg a kivándorlási törvény revíziójára készült, de ezt megelőzőve, egy föltte sürgős intézkedést tett: november tizenhatodikán kiadott rendeletével megszüntette a kivándorlási meghatalmazottakat. Ezek a meghatalmazottak arra voltak rendelve, hogy a népet felvilágosítsák s a kivándorlót jó tanácsal és irányítással lássák el. Ennek az állapotnak vet véget a belügyminiszter rendelete, amely a Cunard-hajóstársaság részéről az országban működő tizenegy meghatalmazott fölmentetett állásától. Minthogy a Cunard-társaságon kívül más társaságnak nem volt joga kivándorlási ügynököt tartani, a belügyminiszter rendelkezése teljes általánosságban véget vet a kivándorlásra való csábításnak. A titkos intézkedés lehetősége természetesen tovább is megmarad, de a törvény revíziója természetesen szigorítani fogja a büntető megtorlást a titkos kivándorlási ügynökökkel szemben.

— Olaszország is készülődik. Nemrég jelentettük, hogy a közös hadvezetőség a helyőrségváltozások alkalmából gondoskodott arról, hogy a monarchia az olasz határ felől meglegyen védve. Mert bármennyire is tagadják, a viszony feszült Olaszországgal és nem változtatott ezen semmit még az Aehrenthal-Titton találkozása sem. Olaszország nem tudja elfeledni Trentino elvesztését. Az irrendentista törekvések is nagyban befolyásolják az olasz illetékes köröket s így nem teljesen megokolatlan az olaszok rémlátása s az a jóslat, hogy nem sok év telik bele, hogy kitör a háború. Az olaszok nagyban készülődnek. A határ megerősítése rég megtörtént. Most pedig újabb készülődésekről szerzünk tudomást az olasz lapokból. Az olasz kormány elhatározta, hogy Velencében nagy hadikikötőt építtet. A múlt év elején Mirabello tengerészeti miniszter, néhány hónappal utóbb Saletta vezérkari főnök Caveglia és Bonazzi várépítő hadmérnöki tábornokkal megvizsgálta a kikötőt és elhatározták, hogy új, modern erődöket építtetnek ott. A velencei laguna megerősített hadikikötő építésére nagyon alkalmas. A várost a nyílt tengerrel óvja a válszija el, s arra építik majd az erődöket, hogy megvédjék a laguna bejáratát. Mivel a dűna elég messzire esik a várostól, az erődök egyszersmind a várost védik. A kikötő baa az, hogy a dűnában öt hajózható bejárat van, s mind meg kell erősíteni. Az erődökből a kis távolságra hordozó régi ágyúkkal nem bírják az ellenség támadását visszaverni, s megvédeni Velencét, ha az ellenséges hadihajók a Lidóról bombázzák a várost.

A védelem kiegészítésére három partvédő hajó állomásozik néhány nap óta a várak között és az erődöket messzire hordozó új ágyúval szerelték föl. Robustonál új modern ütőgépcsőt építtettek és három tizezer méternyire hordó ágyúval szerelték föl. Trepontinál is két új ütőgépcsőt építtettek. A Lidón lévő Szan Nikoio erődöt megnagyobbították, s ugyancsak új ágyúval látták el. Marorbónál is építenek új erődöt. A kikötő bejáratát számos tengeralatti aknával és torpedóval védik. A kikötőben még torpedó-flotta és tenger alatt járó hajó állomást is létesítettek. A nyílt tengeren járó hajóhadal való őrszektetésre óriási dróttalan táviró állomást rendeztek be. A kikötőt, a tenger felől védő erődök építését a jövő évben befejezik, s azonnal megkezdik a szárazföldi oldalon a védő erődök építését. Végül megnagyobbították az arzenált és a hajógyárat. A helyőrség megerősítése Mantuából egy gyalogezredet, Genuából és Szempierarenából néhány tüzérszázadot az eddig kevésbé védett fontosabb velencei erődökbe helyezték át. Anconában és Brindiziben torpedó flotta-állomást és szétrakodó kikötőt építenek.

— Az osztrák Lloyd és az alkalmazottai. Az elmúlt július havában az osztrák Lloyd hajóstársaság altisztjei, fűtői és matrózai

emlékiratot nyújtottak be az igazgatósághoz, a melyben a munkaidő szabályozását kérték. A Lloyd igazgatósága megbizta a munkaadók szövetségét, hogy a munkásszervezettel folytatson ez ügyben tárgyalásokat. A két fél között sikerült megegyezést teremteni s most szerződés jött létre három éves érvényvel, amely e főbb szabályozásokat tartalmazza: A kikötőben a munkaidő a hajózemélyzet részére 9 és fél órát állapít meg, míg a gépeknél dolgozó munkások ideje 8 és fél óra. Érvénybe lép a hajókon a vasárnapi munkaszünet is, az őrszemélyzet azonban szolgálatban marad. Kimondották továbbá, hogy három éven át amíg a megállapodás érvényes, sem részleges, sem általános sztrájk nem lesz s csak az esetben lehet szó sztrájkról ha a megállapodásokat be nem tartják.

Gyorsírók figyelmébe. Felkértek mindazon gyorsírók, akik már eddig jelentkeztek, hogy *febr. 24-én, vasárnap délután, 2 órakor a Társadalomtudományi Kör helyiségében* (Circolo di studi sociali) Via Fiumara 2. sz. I. em. a Fiumei Magyar Gyorsírókör alakuló közgyűlésén megjelenni sziveskedjenek. A gyorsírás iránt érdeklődők és vendégek is szivesen látnak.

Variété Internationale. E mulatóhelyen igen szép műsor szórakoztatja a közönséget. Különösen kiemelendők Lavalliere Dolores, a bájos olasz énekesnő művészi érzékkel előadott dalai, valamint a Fiore-Lavalliere kettesnek nagy hatást keltő duettjei. Szép sikert aratnak még Tarnay Ilonka, a disztíngált magyar énekesnő, La Belle Doreita, nemzetközi átváltozó művésznő, Mignonette Mimi, a szőke olasz szépség, Deroche Grete, Bonheur Rina stb.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

A miniszterelnök Bécsben.

A politikai hangulat.

Nyomdászok sztrájkja.

Elítelt pánszláv izgató.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 21. A képviselőház mai ülését *Justh* Gyula elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Szükségesnek tartja, hogy felolvastassa a horvát képviselők revidált, akik a névszerinti szavazást kérik, hogy konstataja jelen vannak-e.

Polonyi Géza nem tartja szükségesnek a névolvasást, miután a Ház tegnap hozzájárult már ahhoz, hogy a javaslat hetedik szakasza fölött név szerint szavazzanak.

Az elnök azonban mégis felolvastatja a névszerinti szavazást kérő képviselők neveit.

Ezután megejtik a szavazást. A Ház a 7. szakaszt 113 szavazattal 7 ellenében elfogadja. A 8. szakaszt 123 szavazattal, 20 ellenében fogadják el.

Következik ezután a 10. szakasz tárgyalása. Több horvát képviselő beszél horvát nyelven a javaslat 10. szakasza ellen.

Az ülés folyik.

A miniszterelnök Bécsben.

BÉCS, nov. 21. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma ideérkezett. Délelőtt hosszasan tanácskoztak *Beck* báró osztrák miniszterelnökkel. A reá várakozó hírlapíróknak kijelentette, hogy bécsi utjának célja jelentést tenni a királynak a kiegyezés parlamenti állásáról. Délután kihajtatott Schönbrunnba, ahol a király másfél óra kihallgatáson fogadta s minden előterjesztéséhez hozzájárult.

A politikai hangulat.

BUDAPEST, nov. 21. A képviselőház folyosóján ma élénk volt az élet. Főképpen *Justh* Gyula lemondásáról beszéltek, amely aligha fog most már bekövetkezni. A Ház ülése előtt ismét tanácskozás volt *Apponyi* és *Darányi* miniszterter részvételével. Később a

folyosón egyébről sem beszéltek, mint az egy paragrafusos törvényről. *Polonyi Géza* kijelentette, hogy meg fogja obstruálni. A horvátok iránt *Justh* közbelépése sem emelte a szimpátiát. A függetlenségiek türelmetlenül nézik az obstrukciót s bosszankodnak a kormány lanyha magatartása miatt. Egyes körökben erősen tartja magát az a hír, hogy a megkezdett békeakció eredménytelenség fog járni.

Nyomdászok sztrájkja.

NAGYSZEBEN, nov. 21. A helybeli összes nyomdászok sztrájkba léptek s ma egy lap sem jelenhetett meg.

Elítelt pánszláv izgató.

POZSONY, nov. 21. A pozsonyi esküdtbíróóság most ítélkezett *Schlachta* Gyula rózsahegy lakos felett, aki a múlt tavasszal a „Ludovik Novyni” hasábjain rövid időközben három a magyarság elleni gyűlöletre izgató közleményt írt. A pozsonyi esküdtbíróóság ezért háromrendbeli ízigatás vétségeért egy évi államfogházra és 1200 korona pénzbüntetésre ítélte.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.
Szerkesztő: Korcsmáros Tándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

Uj erőt ad

a SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig yeszélyes kétése értékű szerekek kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó.

Gyengeség esetében különösen lábadozóknál,

Az Emulsió vitaminokkal telített, így a szervezet számára könnyen emészthető és a leggyorsabb eredménnyel jár.

vagy vérszegénység, tüdőbaj, túlterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
5% netto kamatot
terít meg felénk.
A járókedőt a bank ön maga viseli.

VARIÉTÉ INTERNAZIONALE
Esténiént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Elsőrangú helybeli cég keres hivatalnoknőt

azonnali belépésre. A magyar nyelv tökéletes ismeretén kívül megkívánatik az olasz vagy német nyelv tudása is. Ajánlatok „Szorgalmas” jelíggel a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kiténő módszerrel bíró kisasszony. Czím: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

WEISS M.

NAGY ÁRUTERMEI
FIUME, Corso II.

Az őszi és téli idényre

óriási készleteink érkeztek minden osztályban. Minthogy a legjelentékenyebb városi készítményeinek kizárólagos elárúsítása cégünknek van fentartva és tekintettel ama óriási mennyiségekre, melyeket triesti házunkkal egyetemben vásárolunk, módunkban van a legjobb minőségeket a legmérsékeltebb áron ajánlani.

Selyem- és gyapju-szövetek.	Szőnyvek és butorszövetek.
Brünni szövetek divatos színek, 120 cm. magas 60 krajczár.	Szövetfüggönyök (páróként draperiával) 1 frt 10-től 36 frtig.
Cheviotte nagy választékban 55 krajczártól feljebb.	Legfinomabb axminster szalonszőnyvek 200+300 22 frt 50 kr.
Igen szép kamgarn szövetek, divatos színek 65 krajczártól 4 frt 50-ig.	Szmírnaszőnyeg-utánzatok 200+300 6 frt 90 kr.
Angol szövetujdonságok 78 krajczártól feljebb.	Futószőnyvek a legnagyobb választékban méterje 20, 28, 38, 50 krajczár, egészen 4 frt 50-ig.

Alkalmi vétel: Himzett plus-asztalterítők 7 frt 50 kr.

Barchendek.

Velour flanellette, garantált színek, óriási választékban méterje 25 krajczár.
Flanel-barchend blúzoknak, elsőrendű minőség, sötét színek, 25 kr.
Gyapju flanel, gyönyörű minták méterje 42 és 65 krajczár.
Ezenkívül legfinomabb esikós és koczkás barchendek ruháknak, valamint barchend-pique.

Pamut és lenvászon.

Saját kezelési chiffonok, tengeri ló védjeggyel, egy 10 méteres vég 2 frt.20, 2 frt.70 és feljebb.
Kávékészlet (1 asztalterítő s 6 szalvéta) ajour-szellel 3 frt 40 kr.
Lepedővászon, dupla magasság, varrás nélkül 60, 75, 100 kr. s feljebb.
Ezer vég ingvászon tengeri ló védjeggyel, egy 22 méteres vég frt 6.40.

Ajánlunk ezenkívül a legelső magyar és osztrák gyárakból fehérnemű-vásznakat és asztali készleteket.

Alkalmi vétel: Tapestry futószőnyvek gyapjuból, méterje 1 frt 35 kr.

Női- és férfi-fehérnemű.

Egy nagy tétel chiffonnőing 1 frt.
Finom chiffon női alsószoknyák, gazdag hímzéssel 1 frt 25 kr.
Menyasszonyi kelengyék jutányos áron készíttetnek ki.
Chiffon férfiingek, jó minőség 1 frt 70 kr.
Fehér férfi-hálóingek legfinomabb kretonból 1 70 kr.

Téli trikók.

Bolyhos trikotingek férfiaknak drbja 75, 90 kr, 1 frt 30 és feljebb.
Bolyhos trikotingek férfiaknak darabja 85 kr., 1 frt és feljebb.
Férfi- és női trikotingek, kiváló jók 65, 75 kr. és feljebb.
Fekete és színes női harisnyák 35 krtól feljebb.
Ezenkívül a legjobb minőségű tiszta gyapjutrikók, harisnyák, fűzővédők, file d'Écot cikkek s legfinomabb selyemtrikók.

Rendkívüli választék csipkékben, hímzésekben, csipkeszövetekben és valamennyi diszaruban. Gyönyörű női blúz-ujdonságok, női konfekciók, kötények nők és gyermeknek és a legválasztékosabb fehérneműk gyermekneknek.

WEISS M.

NAGY ÁRUTERMEI

TRIESZT, FIUME, CORSO II. BÉCS, I. Gorn-Corso 9. zagagasse 14.

Szabott árak! Szabott árak!

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű sőreinek kímérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

KURZ FRIGYES

szobafestő
czimfestő és mázoló,
Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és díszletfestést, mázolást a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-cimtablák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mély tisztelettel
KURZ FRIGYES
Vicolo del Pino 9. szám.

Nattich Henrik

FIUME, Corso.
Chronometer és mőórás.
Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.
Valódi magyar konyha.
Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.
Tisztelettel
GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

IRODA: ÜRMÉNYI-TÉR 6. — JÉGGYÁR: CANALE-UTCA, Steinmann-ház. — TELEFON SZÁM 226

GYÓGYHATÁSÚ DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 lit-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.